

דָּא אָמְרוּ לִיהּ, מַה זֹאת עָשִׂיתָ, דְּאַנְתָּ עֲרַקְתָּ מִקְמִיָּה,
וְלֹא עֲבַדְתָּ פְּקוּדוּי. וּבְגִין כִּף מַה זֹאת עָשִׂיתָ דְּאַנְתָּ עֲבַרְתָּ
עַל פְּקוּדֵי דְּמֵאָרְךָ.

וְתָא חֲזִי, כָּל אֱלִין אֲתַגְּיִירוּ לְבַתְּרָ, כִּד חָמוּ נָסִין וּגְבוּרָן
דְּעֵבֵד לִיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיוֹנָה בִּימָא. וְכִלְהוּ
חָמוּ לִיהּ כִּד נָפַל בִּימָא, (דף רל"א ע"א) וְהוּא נוֹנָא דְּסֻלִּיק
וּבְלַע לִיהּ קְמִיָּהּ. וְכִד אַתָּא הֵהוּא נוֹנָא רַבָּא לְעִינִיהוֹן
דְּכֻלָּא, וּפְלִט לִיהּ לְיִבְשֶׁתָּא, אַתּוּ לְגַבִּיָּה וְאַתְגְּיִירוּ כְּלָהוּ.
הָדָא הוּא דְּכְתִיב, (יונה ב) מִשְׁמָרִים הַבְּלִי שׁוֹא חֲסָדָם
יְעֻזּוּבּוּ.

וְתָא חֲזִי, כְּלָהוּ אֱלִין הוּוּ גְרִי צְדָקָ, וְאַתְחַכְּמוּ בְּאוּרִיָּתָא,
וְהוּוּ חֲפִימִין עֲלָאִין, בְּגִין דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אַתְרֵעִי בְּהוּ, וּבְכָל אֵינּוֹן דְּמִקְרָבִי לְגַבִּיָּה, וּמִקְדָּשִׁין
שְׁמִיָּה בְּאַתְגְּלִיא דְּכִד אַתְקַדְּשׁ שְׁמִיָּה בְּאַתְגְּלִיא, שְׁמִיָּה
דְּאַתְפְּסִיא, אֲסִתְלִיק עַל כּוּרְסֵי יְקָרִיָּה, דְּכְתִיב, (ויקרא כב)
וּנְקַדְּשֶׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

(תא חזי מה פתיב) (שמות לט) וִירְכָסוּ אֶת הַחֹשֶׁן מִטְּבַעוֹתָיו אֶל
טְּבַעוֹת הָאֶפֶוד בְּפִתִּיל תְּכֵלֶת. אֲמַאי בְּפִתִּיל תְּכֵלֶת.
אַלָּא לְאַחֲזָאָה בְּהָאִי (רל"ה ע"ב) תְּכֵלֶת אַתְקַשֶׁר בְּכֻלָּא. וְעַל
דָּא כֻלָּא אִיהוּ בְּרוּזָא עֲלָאָה.

מַה כְּתִיב, פְּעֻמוֹן זָהָב וּרְמוֹן, וְאוּקְיָמְנָא, וְכֻלָּא אִיהוּ

בְּרֹזָא עֲלָאָה פְּדָקָא מְרָן. מַה פְּתִיב, וְנִשְׁמַע קוּלוֹ בְּבֹאוֹ אֶל
הַקֹּדֶשׁ לְפָנַי יי'. בְּגִין דְּאֶצְטְרִיךְ (בראשית נ' ע"ב) קָלָא
דְּאֶשְׁתַּמַּע, וּבִרְפָאן יִשְׁרוּן עַל עֲלָמָא בְּגִינִיה דְּכַהֲנָא,
דְּאִיהוּ מְבָרַךְ כָּלָא, וּפְלַח כָּלָא. פְּעֻמוֹן זָהָב, הָא
אוּקִימְנָא. רְמוֹן, דְּאֶתְמַלְיָא כְּרֻמוֹנָא דָּא, דְּאִיהוּ
אֶתְמַלְיָא מִכָּלָא, וְכָלָא אוּקִימְנָא.

(שמות לט) וַיַּעַשׂ אֶת מַעֲיֵל הָאֵפוֹד מַעֲשֵׂה אוֹרֵג כְּלִיל תְּכֵלֶת.
הָא אֶתְמַר בְּרֹזָא דְּחֻשָׁן וְאֵפוֹד, וְכָלָא חַד. כְּלִיל
תְּכֵלֶת, דְּהִכִּי אֶתְחַזִּי כְּמָה דְּאוּקִימְנָא, דְּתַכְלָא אִיהוּ רֹזָא
דְּנַהוּרָא דְּכוּרְסִיָּא תְּכָלָא. דְּאִיהוּ בְּקֻשׁוּרָא דְּנַהֲרִיו (בראשית
נ"א ע"א) חוּרָא, כָּלָא פְּחַדָּא. וְעַל דָּא תְּכָלָא לְאֵפוֹדָא אִיהוּ.
אִמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הֲנִי מְאֲנִי דְּלְבוּשֵׁין דְּכַהֲנָא, כְּלָהוּ
בְּרֹזָא עֲלָאָה אִיהוּ, לְמַהוּי לְבוּשֵׁין דְּלִתְתָּא,
כְּגוּוֹנָא דְּלְעִילָא. תָּא חֲזִי, פִּיּוֹן דְּמִיכָאֵל כְּהֲנָא רַבָּא
אִיהוּ, וְאֶתִי מְסֻטָּרָא דִּימִינָא, אֲמַאי פְּתִיב בְּגַבְרִיאֵל,
(דניאל יב) הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, דְּהָא לְבוּשֵׁין לְכַהֲנָא רַבָּא
אִיהוּ, וּמִיכָאֵל אִיהוּ כְּהֲנָא, וְאֶתִי מְסֻטָּרָא דִּימִינָא. אָלָא
מַהְכָּא, דְּשִׁמְאֵלָא אֶתְכְּלִיל בִּימִינָא תְּדִיר, וְאֶתְלַבֵּשׁ
גַּבְרִיאֵל (רל"ג ע"א) בְּלְבוּשֵׁין אֲלִין.

תוּ, דְּהָא גַּבְרִיאֵל אִיהוּ אֶתְמַנָּא שְׁלִיחָא בְּהַאי עֲלָמָא,
וְכָל שְׁלִיחָא דְּאֶתְמַנָּא בְּהַאי עֲלָמָא, אֶצְטְרִיךְ

לְאֵת־לְבָשָׂא בְּלְבוּשֵׁינ דְּהֵאֵי עֲלֵמָא, וְהֵא אֹקִימָנָא בְּרוּזָא
 דְּנִשְׁמֵתָא, כַּד סִלְקַת לְעֵילָא אֲתִלְבֶּשֶׁת בְּלְבוּשָׂא כְּגֹוּנָא
 דְּלְעֵילָא, בְּגִין לְמַהוּי תַּמָּן. וְכֵן כַּד נַחְתַּת לְתַתָּא
 מְלְעֵילָא, כִּלָּא אִיהוּ כְּגֹוּנָא דְּהֵהוּא אֲתֵר דְּאֻזְלַת תַּמָּן.
 כְּגֹוּנָא דָּא כִּל אֵינּוּן שְׁלִיחֹן דְּאֲתַמָּנ בְּשְׁלִיחוּתָא בְּהֵאֵי
 עֲלֵמָא, וְהֵא (רבי"ט ע"ב) אֹקִימָנָא.

וְתָא חֲזִי, הֵאֵי מְעֵילָא דְּאִפּוּדָא, לְחַפֵּיא עָלֶיהָ, כַּד לְבִישׁ
 לִיהָ. כְּתִיב (תהלים קלט) אַחֲזֹר וְקָדַם צַרְתָּנִי וְתַשֶּׁת עָלַי
 כַּפְּכָה. הֵאֵי קָרָא הָא אֹקִימוּהָ.

אַבְּל תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבָרָא קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא לְאָדָם
 הָרָאשׁוֹן. דְּכֵר וְנוֹקְבָא אֲתַבְּרִיאוּ, וְהוּוּ תַרְווייְהוּ דָּא
 עִם דָּא קְשׁוּרָא, נוֹקְבָא לְאַחֲזָרָא, וְדַכּוּרָא לְקָמָא, עַד
 דְּנָסֵר לֹוּן קוּדְשָׂא בְּרִיךְ הוּא, וְאֲתַקִּין לָהּ, וְאָעִיל לָהּ
 לְקָמִיָּה דְּאָדָם, לְאַסְתַּכְּלָא אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, וְכִיוּן
 דְּאַסְתַּכְּלוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין, כְּדִין אֲתַסְגִּי רַחֲמֵימוּתָא
 בְּעֲלֵמָא, וְאוּלִידוּ תוּלְדִין בְּעֲלֵמָא, מַה דְּלָא הֵוּוּ
 מְקַדְמַת דְּנָא, וְהֵא אֹקִימָנָא.

וְלְבַתֵּר דְּחַב אָדָם וְאֲתַתָּא, וְאֲתָא נַחֵשׁ עַל חוּהָ, וְאָטִיל
 בָּהּ זוּהָמָא, אוּלִידַת חוּהָ לְקִין, וְהוּוּ דִּיּוֹקְנִיָּה,
 דִּיּוֹקְנָא דְּלְעֵילָא (קס"ז ע"א) וְתַתָּא, מְרוּזָא דְּזוּהָמָא דְּסִטְרָא
 אַחֲרָא, וּמְסִטְרָא דְּלְתַתָּא. וְעַל דָּא אִיהוּ הוּוּ קַדְמָאָה,

דְּעַבְד מוֹתָא בְּעֵלְמָא, בְּגִין דְּסֵטְרָא דִּילֵיהּ גְּרִים. חוּיָא
 אוֹרְחֵיהּ הוּא לְמַהוּי כַּמִּין לְקִטּוּלָא, הַהוּא דְאַתִּי מְנִיָּה
 אוֹרְחֵיהּ נְקִיט וְאוּזִיל, וְעַל דָּא פְתִיב (בראשית ד) וַיְהִי בְּהֵיוֹתָם
 בַּשָּׂדֶה וַיִּקָּם קִין אֶל הָבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ. (בראשית נ"א ע"ב).
 אֲשַׁכְּחָנָא בְּסִפְרִין קַדְמָאִין, דְּכַד קָטַל לֵיהּ קִין לְהָבֶל,
 הָוָה נָשִׂיךְ לֵיהּ נְשִׁיכִין, (דף רל"א ע"ב) כְּחוּיָא, עַד
 דְּאַפִּיק נְשַׁמְתִּיהּ, וְקָטַל לֵיהּ.

וְכָל מַלְיָן אֶהְדְּרוּ לִיסוּדָא קַדְמָאָה, וְאִי לָאו דִּהָוָה קִין
 מִתְּהוּא סֵטְרָא, לָא אֲשַׁתְּכַח הָכִי לְגַבֵּי אַחוּהָ. וְעַל
 דָּא, כִּיּוֹן דְּחֻזָּא אָדָם דְּאַתְקָטִיל הָבֶל, וְאַתְתְּרִיךְ קִין,
 אָמַר, מַה אָנָּא אוֹלִיד מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, אַתְפְּרֵשׁ מְאַתְתִּיהּ
 מֵאָה וְתַלְתִּין שָׁנִין, וְרוּחִין נוֹקְבֵי מִסְאַבֵּי, הָווּ אַתְיִין
 וּמִתְחַמְמָן מְנִיָּה, וְהָוָה אוֹלִיד רוּחִין וְשַׁדִּין, וְאַקְרוּן נְגַעֵי
 בְּנֵי אָדָם, וְאוֹקִימָנָא.

לְבַתֵּר קִנִּי וְאַתְלַבֵּשׁ בְּקַנְאָה, וְאַתְחַבֵּר בְּאַתְתִּיהּ, וְאוֹלִיד
 לְשֵׁת. דְּכְתִיב, (בראשית ה) וַיּוֹלֶד בְּדַמוֹתוֹ כְּצֵלְמוֹ
 וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁת. דָּא אִיהוּ בְּדַמוֹתוֹ כְּצֵלְמוֹ, מַה דְּלָא
 הָוָה הָכִי בְּקַדְמִיתָא, בְּאֵינוֹן בְּנִין קַדְמָאִי, דִּהָווּ מִקְדַּמַּת
 דְּנָא.

בְּגִין, דִּהָא בְּקַדְמִיתָא, אַתְחַבְּרוּתָא אַחְרָא הָווּת לְגַבֵּיָהּ,
 וְאוֹקְמוּהָ, עַד דְּאַתְתַּחְוָה, וְאַתְקִין לָהּ קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא לְגִבְיַת דְּאָדָם, וְאֶתְחַבְּרוּ אַנְפִּין בְּאַנְפִּין. וְעַל
 דָּא פְּתִיב, (בראשית ב) לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה, דָּא אִיהִי אֶתְתָּא,
 אַבְל אַחְרָא לָא אֶקְרִי הָכִי. וְהָא אוּקְמוּה. וּבְגִין כִּךְ,
 דְּאָדָם וְחַוְיָה פְּחָדָא אֶתְבְּרִיאוּ, פְּתִיב (בראשית ה) זָכַר וּנְקֵבָה
 בְּרָאם וַיְבָרַךְ אוֹתָם, תְּרוּוּיֵיהוּ פְּחָדָא הוּוּ. וְעַל דָּא פְּתִיב,
 אַחֹר וּקְדָם צִרְתָּנִי.

תָּא חַוְיָ, אִפּוּד וְחֻשָּׁן, אַחֹר וּקְדָם הוּוּ, וְכַד פְּהֵנָא
 אֶתְלַבֵּשׁ בְּהוּ, הָוָה דְּמִי בְּדִיוּקְנָא עֲלָאָה. וְהָא
 אֶתְמַר, דְּכִדִּין אַנְפּוּי נְהִירִין, וְאַתּוּן בַּלְטִין, וְסִלְקִין
 לְעֵילָא מְנַהֲרָן, וְכִדִּין הָוָה יַדַּע מְלָה.

וּבְגִין כִּךְ, תְּקוּנָא דְּחוּשָׁנָא, וְתְקוּנָא דְּאִפּוּדָא, פְּחָדָא
 מִתְקַשְׁרָן. וְאַף עַל גַּב דְּתְקוּנָא דְּדָא לָאוּ אִיהוּ
 פְּתְקוּנָא דְּדָא, וְכִלָּא בְּרוּזָא חֲדָא. קְשׁוּרָא דְּדָא בְּדָא,
 לְאַתְאַחַדָּא חוּשָׁנָא בְּאִפּוּדָא, בְּאַרְבַּע עֲזָקוּן, דְּאַתְקַשְׁרוּ
 בְּהֵאִי אֶתְרָ, וּבְהֵאִי אֶתְרָ. וְאַיְנוּן רוּזָא דְּאַיְנוּן רְתִיכִין,
 דְּמִתְקַשְׁרָן בְּהֵאִי סְטְרָא דְּלִתְתָּא, לְאַיְנוּן דְּלְעֵילָא, וְכִלָּא
 אִיהוּ בְּרוּזָא דְּאוּפְנִין וְחִיּוּת.

פְּתִיב, בְּרַאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ.
 וְאוּקְמוּה, דְּהָא כִּלָּא כְּגוּוּנָא דָּא אֶתְעַבִּיד
 מִשְׁכַּנָּא, כְּגוּוּנָא דְּעֵלְמָא תְּתָאָה, עֵבֵד כְּגוּוּנָא דְּעֵלְמָא
 עֲלָאָה, וְכִלָּא עוּבְדוּי דְּעֵבֵד כְּגוּוּנָא דְּלְעֵילָא. הָכִי נְמִי

מִשְׁכָּנָא, כֹּל עוֹבְדוֹי אֵינּוּן כְּעוֹבְדָא וּכְגוּוֹנָא דְעֵלְמָא

(עלֵאָה). • (ס"א ואוקמוהָ כְּגוּוֹנָא דָא אֲתַעְבִּיד מִשְׁכָּנָא וְכֹל עוֹבְדוֹי דְעַבְד בְּהָאֵי עֵלְמָא כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיֵלָא עַבְד. וְהָכִי נִמֵי מִשְׁכָּנָא כֹּל עוֹבְדוֹי אֵינּוּן כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיֵלָא כְּגוּוֹנָא דְעֵלְמָא תַתְּאָה וּכְגוּוֹנָא דְעֵלְמָא עֵילְאָה)

וְרוּזָא דָא כֹּל עוֹבְדֵין דְמִשְׁכָּנָא, כְּלָהוּ עוֹבְדֵין וְתַקוּוּנֵין
 דְלַעֲיֵלָא וְתַתְּאָה, בְּגִין לְאַשְׁרָאָה שְׂכִינְתָא בְּעֵלְמָא,
 בְּדִיּוּרֵין עֵלְאֵין, וּבְדִיּוּרֵין תַתְּאֵין. כְּגוּוֹנָא דָא, גֵן עֵדוּן
 לְתַתְּאָה, אִיהוּ כְּגוּוֹנָא עֵלְאָה. וּכְגוּוֹנָא תַתְּאָה, כֹּל צִיּוּרֵין,
 וְכֹל דִּיּוּקְנֵין דְעֵלְמָא כְּלָהוּ תַמָּן. וְעַל דָא, עֵבִידַת
 מִשְׁכָּנָא, וְעֵבִידַת (ר"ב ע"א) שָׁמַיִם וְאַרְצָן, כְּלָהוּ בְרוּזָא חֲדָא.
 כְּתִיב (ישעיה מ) שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי בָרָא אֱלֹהֵי וְגו' .
 הָאֵי קָרָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל תָּא חֲזִי, וְכִי בְּגִין
 דִּיסְתַּכְּל בַּר נָשׁ עֵינּוּי לְעֵילָא, וְזַקִּיף לֹוּן לְעֵילָא, יְכִיל
 לְמַנְדַּע וְלֹאֲסַתְּכָלָא בְּמָה דְלָא אֲתַרְשׁוּ לְמַנְדַּע וְלְמַחְמֵי.
 אֲלָא שָׂאוּ מְרוֹם עֵינֵיכֶם, מֵאֵן דְּבַעֲי לְאֲסַתְּכָלָא וְלְמַנְדַּע
 בְּעוֹבְדוֹי דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, יְזַקִּיף עֵינּוּי לְעֵילָא,
 וְיַחְמֵי כְּמָה חֲיִילֵין, וְכְמָה מִשְׁרַיִין, עוֹבְדֵין מְשַׁנְיִין דָא מִן
 דָא, רַבְרַבִּין אֵלִין מֵאֵלִין. וְכַדִּין תַחֲמוּן וְתִשְׁאַלּוּן
 וְתִימְרוּן, מֵאֵן בָּרָא אֵלִין. מִי בָרָא אֱלֹהֵי, הָא אוּקְיַמְנָא
 רְזָא דְמֵי, בָּרָא אֱלֹהֵי. דִּהוּא אֲתַר דְקִיַּימָא מְרוֹם וְגַנְיִז
 וְסַתִּים וְלֹא יְדִיעַ, (צ"ב ע"א, קס"ח ע"ב) וְקִיַּימָא תְדִיר לְשַׁאֲלָה,
 בְּגִין דְלָא אֲתַגְלִיַּיָא לְהֵהוּא אֲתַר. (בראשית ב' ע"א)

הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צְבָאִם, מֵאֵי הַמוֹצִיא. אֲלֹא בְּגִין דְּהָהוּא
אֲתֵר דְּאִיהוּ טָמִיר וְגַנְיָו, אִיהוּ אֲפִיק כְּלָא,
בְּרִזָּא דְקוֹל דְּנַפְיָק מְשׁוּפָּר. וְהָהוּא קוֹל, אִיהוּ מְסַפֵּר דְּכָל
חֵילִין עַלֵּאִין, וְחוּשְׁבָנָא דְכְלָא. וּמִתְמָן אֲשֵׁתִּיכַח רִזָּא
דְּמַהִימְנוּתָא עַלָּאָה, בְּכָל אֵינּוֹן סְטָרִין עַלֵּאִין, עַד דְּנַגְדִּין
דְּרַגִּין, וְאֲתַמְשַׁכָּאן לְתַתָּא, וְאֲתַפְרָשָׁאן כַּמָּה (ק"מ) חֵילִין
לְזַנְיָהוּ, וְכִלְהוּ קַיְיִמָן בְּחוּשְׁבָנָא, וְאֶקְרוּן בְּשִׁמְא. מְרוּב
אוּנִים, דָּא סְטָרָא דִימִינָא. וְאֲמִיץ כַּח, דָּא סְטָרָא
דְּשִׁמְאֵלָא. אִישׁ לֹא נַעֲדָר, סְטָרִין דְּנַגְדִּין מִתְרִין עֲבָרִין.
(דף רל"ב ע"א) דְּבַר אַחַר שָׂאוּ מְרוּם עֵינֵיכֶם וְרֵאוּ מִי בְרָא
אֵלֶּה, הֵאִי קָרָא כַּד אֲתַקֵּם מִשְׁכְּנָא. וְהוּא אֲתַתְקֵן, כָּל
מֵאן דְּחָמֵי לֵיהּ לְמִשְׁכְּנָא, אֲסַתְּכַל בֵּיהּ לְעֵילָא וְתַתָּא,
וְכִלָּא חָמֵי בֵּיהּ בְּמִשְׁכְּנָא. בְּגִין דְּכָל עוֹבְדִין דְּעֵלְמָא
עַלָּאָה וְתַתָּאָה, כְּלָהוּ אֲתַתְקֵנוּ בֵּיהּ בְּמִשְׁכְּנָא, וְהָא
אוּקִימְנָא, כָּל מֵאן דְּחָמֵי אֵינּוֹן קְרָסִים בְּמִשְׁכְּנָא,
וְאֲסַתְּכַל בְּהוּ, הָהוּ מְסַתְּכַל בְּנַהִירוּ דְּלַהוֹן, בְּנַהִירוּ (רכ"ט
ע"א) דְּכַכְבֵּיא, בְּגִין דְּהֵכִי קַיְיִמָן כַּכְבֵּיא בְּרַקִיעָא.
פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קמח) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יי' מִן הַשָּׁמַיִם
וְגו', תָּא חֲזִי תּוֹשְׁבַחְתָּא דָּא אָמַר דּוּד, לְקַבֵּל רִזָּא
דְּשִׁמְא קַדִּישָׁא, דְּאִיהוּ כְּלָלָא דְּתּוֹשְׁבַחְתָּא דְּכְלָא. תְּרִין
תּוֹשְׁבַחֵן אֵינּוֹן, כְּגוּוֹנָא דְּרִזָּא דְּשִׁמְא קַדִּישָׁא עַלָּאָה,

דַּאִיְהוּ כָּלְלָא דִּתּוֹשְׁבַחְתָּא דְּכֻלָּא. וְאִינּוֹן: דָּא, וְתוֹשְׁבַחְתָּא
 בְּתֵרָא, דַּאִיְהִי כָּלְלָא דִּתּוֹשְׁבַחְתָּא דְּכֻלָּא, דְּכְתִיב, (תהלים
 קג) הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֵל בְּקֹדְשׁוֹ וְגו'. אֲבָל דָּא הוּהּ, עַל עֶשֶׂר
 מִיָּנִים. וְדָא הוּא עַל שִׁבְעַ, וְכֻלָּא רֻזָּא חֲדָא בְּשִׁמְא
 קִדְיִשָּׂא.

הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם, אִיְהוּ שִׁירוּתָא דְּשִׁית
 סְטָרִין לְאַתְפְּשָׁטָא לְתַתָּא, דְּדָא אִיְהוּ רֻזָּא
 דְּקִיִּמָּא לְשִׁאֲלָה, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (דברים ד) כִּי שָׁאֵל נָא
 לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנֶיךָ וְגו', עַד הֲכָא אִית רְשׁוֹ
 לְשִׁאֲלָה, מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא וְגו', וְעַד קִצָּה הַשָּׁמַיִם
 מִכָּאן וְלַהֲלָא, לָאו קִיִּמָּא לְשִׁאֲלָא, בְּגִין דַּאִיְהוּ אֲתָר
 טְמִיר וְגִנִּיז.

וְעַל דָּא הַלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים, אֲלִין
 תְּרִין סְטָרִין, (דאינון רומא דשירותא) יְמִינָא וּשְׁמָאלָא.
 וּמַהֲכָא אֲתְפְּשָׁטָאן כְּלָהוּ אַחֲרָנִין לְתַתָּא, בְּרֻזָּא דְּדַרְגִּין
 לְאַתְתְּקִנָּא כְּדָקָא יְאוּת. הַלְלוּהוּ (קס"ו ע"א) כָּל מְלֹאכִיו,
 אֲלִין תְּרִין קִיִּמִין דְּקִיִּמֵי תַּחֲת גּוּפָא, לְמִשְׁעָן גּוּפָא
 עֲלִיָּהּ.

תָּא חֲזִי, אִינּוֹן קִיִּמִין דְּגּוּפָא אֲשֶׁתְּעָן עֲלִיָּהּ, קִיִּמֵי
 הֲכָא בְּרֻזָּא דְּמְלֹאכִין, בְּגִין דִּירְכִין אִינּוֹן שְׁלִיחָן,
 לְמִיזֵל מֵאֲתָר לְאֲתָר, וּמְרֻזָּא דָּא, נְפָקִין אִינּוֹן דְּאֲקִרוּן

מִלְאֲכִין, דְּאֵינּוּן שְׁלִיחֵן לְמַהֲךָ בְּשְׁלִיחוּתָא דְמֵאֲרִיהוֹן,
מֵאַתָּר לְאַתָּר.

הֲלֵלוּהוּ כָּל צְבָאִיו, דָּא אִיהוּ אַתָּר דְּנִפְקֵי מִנִּיהּ כָּל חֵילִין
קַדִּישִׁין עֲלָאִין, רְזָא דְאֵת קַיִמָּא קַדִּישָׁא,
וְאִיהוּ רָשִׁים בְּכָל שְׂאֵר רִבּוּון, כַּדְקָא אֲמַרן, דְּכִתִּיב,
(ישעיה מז) יי' צְבָאוֹת שְׁמוֹ, אֹת אִיהוּ בְּכָל שְׂאֵר חֵילִין
וְרִבּוּון. הֲלֵלוּהוּ שְׁמֵשׁ וְיָרַח, בֵּיהּ קַיִמָּא רְזָא דָּא, וְאִיהוּ
שְׁמֵשׁ לְאַנְהָרָא, וּבֵיהּ קַיִמִין כְּכַבִּיָּא עֲלָאִין דְּנַהֲרִין,
וּמְזֻלִי, וְהָא אֻקְיָמְנָא. לְבַתָּר אַהֲדָר לְעֵילָא, לְהַהוּא אַתָּר
דְּקָאִים בְּרוּמָא דְמְרוּמִים, וְתַמָּן תְּקִיעוּ דְכֻלָּא, הֲלֵלוּהוּ
שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם. לְבַתָּר הֲלֵלוּ אֵת יי' מִן הָאָרֶץ, לְקַבֵּל אֵלִין
אֵשׁ וּבָרַד וְגו'.

תָּא חֲזִי, אֵינּוּן כְּכַבִּים לְתַתָּא, קַיִמִין בְּמִשְׁכּוֹ
דְּאַתְמִשְׁכָּאן מְרֻזָּא עֲלָאָה, בְּגִין דְכֻלָּא קַיִמָּא
בְּדִיוקְנָא עֲלָאָה, וְהָא (בראשית ל"ד ע"א) אֻקְיָמְנָא. וּבְגִין כַּף
כָּל אֵינּוּן כְּכַבִּיָּא וּמְזֻלִי, מְרוּם רְקִיעָא, כְּלֵהוּ קַיִמִי
לְאַנְהָגָא בֵּיהּ עֲלָמָא דְלַתַּתָּא מִנִּיהּ, וּמִתַּמָּן אַתְפְּשֻׁטָּאן
דְּרַגִּין, עַד דְּקַיִמִין דְּרַגִּין לְאֵינּוּן כְּכַבִּיָּא דְלַתַּתָּא,
דְּכֻלָּהוּ לָא קַיִמִי בְּרִשׁוּתֵיהוּ כְּלוּם, וְהָא אֻקְיָמְנָא,
וְכֻלָּהוּ קַיִמָּאן בְּרִשׁוּתָא דְלְעֵילָא. וְעַל דָּא כְּתִיב, (ישעיה מז)
יַעֲמְדוּ נָא וְיוֹשִׁיעֵךָ הוֹבְרֵי שָׁמַיִם הַחֹזִים בְּפוֹכְבִּים, וְכֻלָּא
אִיהוּ בְּרִשׁוּתָא וְאַתְמַר.

(שמות לט) ויעשו את הכתנות שש וגו' ואת המצנפת שש וגו'. רבי יוסי פתח, (ישעיה ב) והיה באחרית הימים נכון יהיה הר בית יי' בראש ההרים וגו'. והיה באחרית הימים, כד יפקוד לה קודשא בריך הוא לברתא דיעקב, ויוקים לה מעפרא, ויתחבר שמשא בסיהרא, כדין נכון יהיה הר בית יי', דא ירושלם לעילא, דתהא מתתקנא בתקונהא לאתנהרא בנהורא דלעילא, דכל נהורהא לאו איהו מתתקנא, אלא בנהורא דלעילא. ובההוא זמנא יתנהיר עלה נהורא עלאה, על חד שבעה ממה דהות מקדמת דנא, כמה דכתיב, (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים וגו'.

בראש ההרים. בראשי ההרים מבעי ליה. מאי בראש אלא נהורא דא דיהא לה (דף רל"ב ע"ב) בראש ההרים איהו. ומאן איהו ראש ההרים. דא כהנא רבא. דאיהו ראש ההרים. רישא דכלא סטר ימינא. ודא איהו דמתקן לביתא תדיר, ומברך לה לאנהרא אנפיהא. ועל דא, יהיה נכון.

ובמה יתקן לה. באינזון לבושין דאינזון כגוונא דלעילא, כמה דאוקמוה. ואינזון לבושין כלהו קיימן ברזא דשית. והאי ביתא כד יהא מתתקן בהאי ראש ההרים, דאיהו כהנא רבא, כדין אתקשר ואסתלק לעילא

בְּקִיּוּמָא עֲלָאָה, וַיִּתְנַהֵר עֲלֵמָא מֵהָהוּא נְהִירוּ עֲלָאָה,
 (כדין) וְדָא הוּא וְנִשְׂא מְגַבְעוֹת, מְכַל שְׂאֵר חִילִין וּמִשְׂרִיין
 עֲלָאִין, וּכְדִין וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְכַהֲנָא דְלִתְתָּא פְּרִישׁ יְדוּי, כְּדִין רוּחָא
 עֲלָאָה אֲנַהֵיר, וְנִפְיָק, וְכָל בּוּצִינִין נְהָרִין, וְנַהוּרִין
 אַתְמִשְׁכָּאן וְאַתְנַהֲרִין וְאַתְקִשְׁרִין אֵלָין בְּאֵלִין, עַד
 דִּיתְנַהֲרוּ אֲנַפְהָא דְכַנּוּסַת יִשְׂרָאֵל, וְכֹלָא עַל יְדָא דְנַהוּרָא
 קְדַמָּאָה דְאִיהוּ כַּהֲנָא. וְכַד כַּהֲנָא אַתְעַר לְתַתָּא, כַּהֲנָא
 אַתְעַר לְעֵילָא. וּבְעוּבְדִין דְלִתְתָּא, אַתְעַר אַתְעַרוּתָא
 דְלְעֵילָא.

וְעַל דָּא נִכּוּן יְהִיָּה חַר בֵּית יִי' בְּרֵאשׁ הַהָרִים וְגו', וְנָהְרוּ
 אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. בְּגִין דְהַשְׁתָּא, כָּל שְׂאֵר עַמִּין, אִית
 לוֹן מְמַנֵּן בְּרִקִיעָא עֲלֵיהוּ. וּבַהֲהוּא זְמַנָּא, יְבַעַר לוֹן,
 וַיִּפֹּל לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשׁוּלְטָנִיהוּן, דְכְּתִיב, (ישעיה
 כד) יִפְקוּד יִי' עַל צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם, וְכִיּוֹן דְכִלְהוּ
 יַתְעַבְרוּן מְשׁוּלְטָנִיהוּן, כְּדִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַתְתַּקַּף
 בְּלַחוּדִיהּ, כְּמָה דְאֵת אָמַר (ישעיה ב) וְנִשְׁגַּב יִי' לְבַדּוּ בַיּוֹם
 הַהוּא, וּכְדִין וְנָהְרוּ אֵלָיו כָּל הַגּוֹיִם. וְהָדָא הוּא דְכְּתִיב,
 וְהִלְכוּ עַמִּים רַבִּים וְאָמְרוּ לָכוּ וְנַעֲלָה אֵל הַר יִי' אֶל בֵּית
 אֱלֹהֵי יַעֲקֹב וְגו'.

וְכֹלָא אִיהוּ, בְּשַׁעְתָּא דְכַהֲנָא, דְאִיהוּ רֵאשׁ הַהָרִים יְנַהֵיר

לָהּ, וְכֹלָא אִיהוּ בְּרֻזָּא דְשֵׁשׁ, שִׁית אֵינּוּן בְּכָל סְטָרִין
דִּינְהִיר לָהּ, דְּהָא בְּרֻזָּא דְשִׁית יִנְהִיר לָהּ.

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי יִצְחָק וְרַבִּי יְהוּדָה הָווּ אֲזִילֵי בְּאוּרְחָא,
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עֵידֵן אִיהוּ לְמַהֲךָ בְּשִׁכְיִנְתָּא,
בְּגִין דְּשִׁכְיִנְתָּא לָא תִשְׂרִי עֲלֹן, אָלָא מִגּוּ מְלִי דְאוּרִייתָא.
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאֵן דְּאִיהוּ רִישָׁא, לִיפְתַח בְּרִישָׁא.

פְּתַח רַבִּי אֶלְעָזָר וְאָמַר, (תהלים קיט) צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזָה
פְּקוּדֵיךָ לֹא שָׁכַחְתִּי. צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזָה, דְּוֹד

מִלְּכָא, לְזִמְנִין אִיהוּ קָא מְשַׁבַּח גְּרַמְיָה, דְּכָתִיב, (תהלים יח)
וְעוֹשֶׂה חֶסֶד לְמִשְׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזֹרְעוֹ עַד עוֹלָם. וְכָתִיב,
נְאֻם דְּוֹד בֶּן יִשִׁי וְנָאם הַגָּבֵר הוֹקֵם עַל מְשִׁיחַ
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. וְלְזִמְנִין עֲבַד גְּרַמְיָה מְסַכְּנָא, דְּכָתִיב, (תהלים
פא) כִּי עָנִי וְאֲבִיוֹן אָנִי. וְכָתִיב צָעִיר אָנֹכִי וְנִבְזָה. וְאִיהוּ

אָמַר (תהלים קיח) אָבֵן מֵאִסּוֹ הַבּוֹנִים הִיטָה לְרֹאשׁ פְּנֵה.
אָלָא, בּוֹמְנָא דִּיהוּ סְלִיק בְּדַרְגָּא דְשַׁלְמָא, וְאִסְתַּלַּק
בְּדִינָא דְקִשׁוּט, וְהוּהוּ שְׁלִיט עַל שְׁנָאוֹי, הוּהוּ קָא
מְשַׁבַּח גְּרַמְיָה. וּבּוֹמְנָא דְחַמָּא גְּרַמְיָה בְּעֵקוּ, וְשְׁנָאוֹי קָא
דְּחַקִּין לִיהּ, כִּדִּין מְאִיךָ גְּרַמְיָה, וְהוּהוּ קָרִי גְּרַמְיָה מְסַכְּנָא,
זַעִירָא לְכֹלָא. מְאִי טַעְמָא. בְּגִין, דְּהָא לְזִמְנִין הוּהוּ שְׁלִיט,
וְלְזִמְנִין הוּהוּ בְּעֵקוּ דְשְׁנָאוֹי.

וְעַם כָּל דָּא אִיהוּ שְׁלִיט עַלֵּיהוּ תְדִיר, וְלֹא יְכִילוּ לִיהּ.

וְדוֹד מִלְכָּא, תְּדִיר אִיהוּ הוּוּה שְׁפִיל גְּרַמְיָה לְגַבֵּי קוֹדֶשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, דְּכָל מַאן דְּמֵאִיךְ גְּרַמְיָה קָמִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, אִיהוּ זְקִיף לִיָּה עַל כְּלָא. וּבְגִין כֶּךָ, אֲתַרְעֵי בֵּיה
 קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהֵאִי עֲלֵמָא, וּבְעֲלֵמָא דְאַתִּי. בְּעֲלֵמָא
 דִּין, דְּכְתִיב, (ישעיה לז) וּגְנוּתֵי עַל הָעִיר הַזֹּאת לְהוֹשִׁיעָהּ
 לְמַעַנִי וּלְמַעַן דָּוִד עַבְדִּי. וּבְעֲלֵמָא דְאַתִּי, דְּכְתִיב, (הושע א)
 וּבְקִשׁוּ אֶת יְיָ אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מִלְכָּם וּפְחָדוּ אֶל יְיָ וְאֵל
 טוֹבוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים. דָּוִד אִיהוּ הוּוּה מִלְכָּא בְּהֵאִי עֲלֵמָא,
 וְדוֹד יְהֵא מִלְכָּא לְזִמְנָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא אָמַר, אָבִן מְאָסוּ
 הַבּוֹנִים הֵיְתָה לְרֵאשׁ פְּנָה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְשִׁמְשָׁא מְהֵדֵר אַנְפוּי, וְלֹא נְהִיר
 לְסִיְהָרָא, אֲתַעְבֵּר נְהוֹרְהָא (לְסִיְהָרָא) וְלֹא נְהִירָת, כְּדִין
 אִיְהִי בְּמִסְכְּנוֹתָא בְּכָל סְטָרִין, וְאֲתַקְדָּרָת. וְלִית לָהּ נְהוֹרָא
 כְּלָל. וְכַד שִׁמְשָׁא אֲהֵדֵר לְקַבְּלָהּ, וְאַנְהִיר לָהּ, כְּדִין
 אֲתַנְהִירָת אַנְפָּהָא, וְאֲתַקְשִׁטָּת לְגַבֵּיהָ, כְּנוֹקְבָא
 דְּאֲתַקְשִׁטָּת לְגַבֵּי דְכוּרָא, וְכִדִּין אִיְהִי שִׁלְטָא (דף רל"ג ע"א)
 בְּשׁוּלְטָנוֹ בְּעֲלֵמָא.

וְעַל דָּא, דָּוִד הוּוּה מְעַטֵּר גְּרַמְיָה, בְּהֵהוּא גְּוּוּנָא מִמְּשָׁ.
 לְזִמְנִין אִיְהוּ מִסְכְּנָא, וּלְזִמְנִין אִיְהוּ בְּעוֹתָרָא
 בְּעַתִּירוֹ דְּכְלָא, וּבְגִין כֶּךָ הוּוּה אָמַר, צַעִיר אָנְכִי וְנִבְזָה.
 וְעַם כָּל דָּא, פְּקוּדִיךְ לֹא שְׁכַחְתִּי. כְּגוּוּנָא דָּא, אִית לִיָּה

לְבַר נֶשׁ לְמַהוּי נְבוּזָה בְּעֵינָיו, (ס"א וְנְבוּזָה וּמָה אִי דוֹד מְלֻכָא כִּף כֵּל שְׁבוֹן
 כִּר נֶשׁ אַחֲרָא דְאִית לִיה) לְאִשְׁפָּלָא גְרָמָה בְּכָלָא, לְמַהוּי אִיהוּ
 מָאנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתָרְעֵי בֵּיה, וְהָא אוּקְמוּהָ,
 דְכָתִיב, (ישעיה נז) וְאֵת דְכָא וְשִׁפְל רֹוח. הִשְׁתָּא אָנָּא אֶפְתַּח
 בְּרִישָׁא.

פְּתַח וְאָמַר, (יחזקאל מ) וַיָּבֵא אוֹתִי שָׁמָּה וְהִנֵּה אִישׁ מֵרָאהוּ
 כְּמֵרָאה נְחֻשֶׁת וּפְתִיל פְּשֻׁתִים בְּיָדוֹ וְקָנָה הַמַּדָּה
 וְהוּא עוֹמֵד בְּשַׁעַר. הָאִי חָמָא לִיָּה יַחְזֻקָאֵל, בְּהָהוּא חִיזוּ
 דְנְבוּאָה, וְהָאִי אִיהוּ אִישׁ, דְאִיהוּ שְׁלִיחָא בְּאִינוּן
 לְבוּשִׁין.

וְהָכָא לָא אָמַר אֱלֹא אִישׁ, וְלָא אָמַר אִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים.
 אֱלֹא, בְּשַׁעֲתָא דְעַבִּיד שְׁלִיחוּתָא לְמַעַבְד דִּינָא,
 אוּ לְאַחְזָאָה דִּינָא, אֶקְרִי לְבוּשׁ הַבְּדִים. וּבְשַׁעֲתָא דְלָא
 אָתִי לְהַכִּי, אֲשַׁתְּנִי לְגוּוּנָא אַחֲרָא, כְּפוּם שְׁלִיחוּתָא, הָכִי
 שְׁנֵי חִיזוּ דִילִיָּה בְּאִינוּן לְבוּשִׁין, וְאֲשַׁתְּנִי מְלֻבוּשִׁין
 לְלְבוּשִׁין, בְּגִין דְאִיהוּ תְדִיר בְּסִטְר שְׁמָאֵלָא, וְכִמָּה גּוּוּנִין
 אִינוּן דְאֲתַלְבֵּשׁ בְּהוּ, וְכֵל אִינוּן דְאֲתִינן מְסֻטְרִיָּה.

מֵרָאהוּ כְּמֵרָאה נְחֻשֶׁת, הָכָא אֲתַלְבֵּשׁ בְּהָהוּא לְבוּשָׁא
 דְאִינוּן (ר"ס ע"א, קל"ט ע"א, רכ"ט ע"א) טוּרֵי נְחֻשֶׁת,
 דְאֶקְרוּן (זכריה ו) הָרֵי נְחֻשֶׁת. וְדָא אִיִּתִי מְדִידוּ, לְמַעַבְד
 מְשַׁחֲתָא. הָאִי (קנָה הַמַּדָּה) לָאוּ אִיהוּ בּוּצִינָא דְקַרְדִּינוּתָא

דְּטָמִיר וְגָנִיז, אֱלֹא מִתָּמָן נִפְקַת הָאִי קָנָה לְתַתָּא,
 דְּאִתְגַּלִּיד מִגּוּ נְהִירוּ דְּאִשְׁתְּבִיק מְבוּצִינָא דְּקַרְדִּינוּתָא,
 כַּד אִסְתְּלַקַּת לְעֵילָא, וְאִתְגַּלְפַת גּוּ (רמ"ה ע"ב) סְפִירוּ דְּנִצְיָן
 וְלֹא אִתִּידַע. וְעַל דָּא, הֵהוּא קָנָה הַמְדָה אִיהוּ קִיִּמָא
 בְּמִדְּיָדוּ דְּמִשְׁחָתָא, דְּקִיִּמָא לְתַתָּא.

וְלִזְמַנִּין קָנָה הַמְדָה, וְלִזְמַנִּין (רנ"ח ע"א) קוּ הַמְדָה, וְעַל דָּא
 פְּתִיל וְקָנָה, וְכֹלָא מִשְׁחָתָא לְמַעְבַּד מְדִידוּ, (הַתָּם)
 כֹּל מְדִידוּ דִּיחֻזְקָאֵל, אִיהוּ הוּהּ בְּהַהוּא קָנָה הַמְדָה,
 וּבְעוּבְדָא דְּמִשְׁכְּנָא כֹּלָא הוּהּ בְּקוּ הַמְדָה.

בְּמִשְׁכְּנָא, בְּהַהוּא מְדִידוּ דְּלְתַתָּא, דְּאִיהוּ קוּ הַמְדָה,
 כְּגִוּוּנָא דְּהַהוּא פְּתִיל, דְּכַד שְׂרִי
 לְאִתְפְּשָׁטָא, בְּכֹל אִמָּה חַד קְשָׁרָא, וּבְהַהוּא מִשְׁחָתָא
 מְדִיד, וְאִקְרִי אִמָּה. וּבְגִין כֶּךָ, שְׁמוּנָה וְעֵשְׂרִים בְּאִמָּה,
 דְּדָא הוּא אֲרַכָּא וּפּוּתִיא אַרְבַּע בְּאִמָּה, וְלֹא פְּתִיב אַרְבַּע
 אִמּוֹת, בְּגִין דְּאִמָּה מְדִיד לְכֹל סָטֵר.

וְהָאִי נִפְקָא, מִרְזָא דְּבוּצִינָא דְּלְעֵילָא, דְּמְדִידוּ דְּהָאִי
 לְתַתָּא מִהָאִי מְדִידוּ דְּלְעֵילָא אִשְׁתְּכַח. מְדִידוּ
 דְּלְתַתָּא, אֱלֹף וְחֲמִשׁ מֵאָה סְטָרִין, וְכֹל סְטָרָא וְסְטָרָא
 תְּרִיסָר אֱלֵפֵי אִמִּין, וְעַל דָּא אִמָּה חַד אָזִיל בְּכֹלְהוּ,
 וְהַהוּא אִמָּה דְּמְדִיד דָּא, אִתְפְּשָׁט קוּ מִשְׁחָתָא וְאִתְגַּלִּיָּא
 אִמָּה וּמְדִיד, וְכֵן בְּכֹל אִינּוּן מִשְׁחָתִי. (ס"א תְּרִיסָר אֱלֵפֵי אִמִּין אִתְפְּשָׁט